

MINISTERSTWO PRACY i POLITYKI SPOŁECZNEJ

ZATWIERDZAM:

Minister Pracy i Polityki Społecznej:

KONKURS

***„PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE
NA RZECZ BUDOWNICTWA SOCJALNEGO”***

- komponent II Programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu”

Warszawa, czerwiec 2007 r.

I. WPROWADZENIE

Od 2005r. samorządy gminne mogą inicjować nową aktywną formę pomocy, skierowaną do osób długotrwale bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zwaną *pracę społecznie użyteczną*. Doświadczenia z 2006r. wskazują:

- *po pierwsze*, że uczestnikami lokalnych programów prac społecznie użytecznych są osoby, które z racji trudnej sytuacji życiowej, w tym najczęściej ekonomicznej również borykają się z problemem mieszkaniowym,
- *po drugie*, że rodzaj niektórych prac wykonywanych przez uczestników lokalnych programów prac społecznie użytecznych może być wykorzystany przy realizacji przedsięwzięć związanych z rozwojem na terenie gminy szeroko pojmowanego budownictwa socjalnego (lokale socjalne, noclegownie i domy dla osób bezdomnych).

Pod koniec ubiegłego roku powstał pakiet rozwiązań o charakterze prawno-ekonomicznym służący wsparciu samorządów gmin i organizacji pożytku publicznego, podejmujących się zadań w zakresie budownictwa socjalnego. W tym miejscu chodzi o ustawę z dnia 8 grudnia 2006r. *o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych* (Dz. U. z 2006r., Nr 251, poz. 1844).

Samorządy gminne prowadząc działania aktywizujące wobec osób zaliczanych do grup zagrożonych marginalizacją społeczną mogą wykorzystać prace społecznie użyteczne, jako instrument wspomagający realizację gminnych programów budownictwa socjalnego, szczególnie w odniesieniu do osób, które poza problemem zatrudnienia borykają się z problemami mieszkaniowymi. Wykorzystanie obu obszarów działań może okazać się również pomocne przy planowaniu i konstruowaniu takich narzędzi pracy socjalnej jak: *kontrakt socjalny*, czy *indywidualny program wychodzenia z bezdomności*. W roku 2006 Minister Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu „*Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu*”, promował działania samorządów gmin wykorzystujących programy prac społecznie użytecznych do aktywizacji najtrudniejszych grup osób na rynku pracy. W drodze konkursowej wyłonionych zostało 21 gminnych projektów, które utworzyły katalog *dobrych praktyk*, zawierający odpowiedź co do sposobu przebiegu tych prac, ich rodzaju oraz połączenia ich z usługami reintegracji społecznej i zawodowej.

Konturując działania promujące *dobre wzorce organizacyjne* oraz stosowanie zintegrowanych działań na rzecz osób zaliczanych do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, Minister Pracy i Polityki Społecznej ogłasza w 2007r. konkurs na przedsięwzięcia organizacyjne łączące zagadnienia prac społecznie użytecznych oraz budownictwa socjalnego.

II. CELE KONKURSU

Podstawowymi celami, jakie winny zostać osiągnięte w wyniku tego konkursu, będącego zaplanowanym na 2007r. działaniem w ramach II komponentu programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu” są:

- 1) zmobilizowanie samorządów gminnych do tworzenia *gminnych programów budownictwa socjalnego* oraz inicjowania *programów prac społecznie użytecznych*, które winny być nieodłącznymi elementami gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- 2) wskazanie organizacjom pozarządowym, działającym w obszarze przeciwdziałania bezdomności na możliwość zintegrowania tych działań z planami samorządów gmin w zakresie aktywizacji osób zaliczanych do grup szczególnego ryzyka marginalizacją społeczną, oraz planami poprawy sytuacji w zakresie gminnego zasobu mieszkaniowego,
- 3) promowanie *dobrych praktyk organizacyjnych* w zakresie realizacji gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych, szczególnie osób zaliczanych do kategorii zagrożenia wykluczeniem społecznym.

III. POJĘCIA KONKURSOWE

1. Promotor Programu

Pod tym pojęciem rozumie się Ministra Pracy i Polityki Społecznej, który jest inicjatorem programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu”. W 2007r. w ramach II komponentu tego programu prowadzone są działania promujące ideę prac społecznie użytecznych, jako aktywnej formy pomocy dla osób długotrwale bezrobotnych, pozbawionych prawa do zasiłku, oraz korzystających jednocześnie ze świadczeń z pomocy społecznej.

2. Realizator zadania

Pod pojęciem tym rozumie się projektodawcę, który został wyłoniony w drodze konkursu i z którym zostanie zawarta przez Promotora Programu umowa.

3. Program prac społecznie użytecznych

Definicja ustawowa tego programu rynku pracy brzmi (art.2 ust.1 pkt 23a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – Dz. U., Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.):

„ Art.2 ust.1 pkt 23 a Prace społecznie użyteczne - oznacza to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej;”.

4. Pojęcie budownictwa socjalnego (dla potrzeb konkursu)

Pojęcie to obejmuje następujące elementy:

4.1 Lokal socjalny

Pojęcie to dotyczy lokalu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego – Dz. U 2005r., Nr 31, poz.266 z późn.zm.

4.2 Noclegowania

Pojęcie to obejmuje budynek lub wyodrębnione części budynku, przeznaczone do udzielania noclegu osobom bezdomnym, wraz z pomieszczeniami pomocniczymi niezbędnymi do prawidłowego funkcjonowania noclegowni.

4.3 Dom dla bezdomnych

Pojęcie to obejmuje budynek lub wyodrębnione części budynku, przeznaczone do udzielenia całodobowego schronienia osobom bezdomnym, wraz z pomieszczeniami pomocniczymi niezbędnymi do prawidłowego funkcjonowania domu dla bezdomnych.

5. Przedsięwzięcia z zakresu budownictwa socjalnego, przy których mogą być wykorzystane prace społecznie użyteczne:

Lista tych przedsięwzięć określona jest w ustawie z dnia 8 grudnia 2006r. *o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych* (Dz. U. z 2006r., Nr 251, poz. 1844):

- a) w zakresie lokali socjalnych – art. 3 ust.1, z wyjątkiem przypadku określonego w pkt 4,
- b) w zakresie noclegowni i domów dla bezdomnych – art. 4.

IV. PROJEKTODAWCY

Do konkursu mogą być zgłaszane projekty przygotowane przez:

- a) samorząd gminy – wójt, burmistrz, prezydent miasta – czyli przez inicjatora prac społecznie użytecznych oraz realizatora przedsięwzięć z zakresu budownictwa socjalnego (lokale socjalne, noclegownie i domy dla bezdomnych),
- b) organizację pożytku publicznego w porozumieniu z samorządem gminy, który będzie inicjatorem prac społecznie użytecznych, wykonywanych na rzecz przedsięwzięć z zakresu budownictwa socjalnego.

W przypadku projektodawców reprezentujących organizacje pozarządowe, przystąpienie do konkursu warunkowane jest zawarciem porozumienia z gminą, na obszarze której uruchomione zostaną programy prac społecznie użytecznych, ukierunkowane na przedsięwzięcia z zakresu budownictwa socjalnego uruchamiane przez tą organizację.

V. FINANSE KONKURSU – WYSOKOŚĆ DOTACJI

Promotor Programu, dysponując środkami budżetowymi w części 44. *Zabezpieczenie społeczne*, które są przeznaczone na realizację w 2007r., II komponentu programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu” – pt: „Promocja idei programów prac społecznie użytecznych”, **przyjął regułę dofinansowania projektów konkursowych:**

„jeden projekt może uzyskać dofinansowanie do wysokości 100.000 złotych”.

Środki finansowe stanowiące kwotę dofinansowania muszą być wykorzystane do dnia 31 grudnia 2007r., i mogą zostać przeznaczone przez Realizatora zadania na:

- a) zakup podstawowych materiałów, narzędzi lub sprzętu technicznego (w klasyfikacji księgowej nie może to być środek trwały), oraz zakup przedmiotów i środków bhp, niezbędnych do organizacji programów prac społecznie użytecznych,
- b) cykl szkoleniowo-edukacyjny, stanowiący etap przygotowujący uczestników prac społecznie użytecznych do wykonywania prac na obiektach stanowiących przedmiot przedsięwzięć z zakresu budownictwa socjalnego.

Promotor Programu akceptuje strukturę dotacji, jaka będzie wykorzystywana przy realizacji projektu konkursowego w następującej relacji:

<i>Dotacja ogółem dla projektu</i>	<i>100,0 %</i> ,
<i>Z tego:</i>	
<i>- zakup materiałów, narzędzi lub sprzętu technicznego</i>	<i>80,0%</i> ,
<i>- etap edukacyjno-szkoleniowy uczestników prac społecznie użytecznych</i>	<i>20,0%</i> .

VI. HARMONOGRAM KONKURSU

Realizacja konkursu będzie przebiegała według następujących etapów:

Zadanie	Termin
1. Opracowywanie i zgłaszanie projektów	Od 1 VII do 31 VIII 2007r.
2. Ocena konkursowa projektów	Do 15 IX 2007r.
3. Zawarcie umów realizacyjnych z projektodawcami	Od 15 IX do 30 IX 2007r

VII. CZAS REALIZACJI PROJEKTÓW

Czas realizacji projektów konkursowych obejmuje:

- a) rok 2007r. – od momentu podpisania umowy do 31 grudnia 2007r. – etap przygotowawczy, oraz sprawozdanie finansowe z wykorzystania dotacji
- b) rok 2008r – od stycznia do 31 grudnia 2008r. – faktyczna realizacja zadań projektowych, oraz przedstawienie końcowego sprawozdania merytorycznego

VIII. ZAKRES MERYTORYCZNYCH PROJEKTÓW

Projekty przedkładane do oceny Promotora Programy winny składać się z dwóch podstawowych części merytorycznych, obejmujących:

1. ETAP PRZYGOTOWAWCZY – realizowany w 2007r., a w nim:

- a) wybór grupy osób, będących uczestnikami programu prac społecznie użytecznych, w tym oczekujących na poprawę sytuacji mieszkaniowej, lub realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności,
- b) przeprowadzenie cyklu edukacyjno-szkoleniowego wśród uczestników programu prac społecznie użytecznych,
- c) zakup materiałów, narzędzi i sprzętu technicznego wykorzystywanego w programie prac społecznie użytecznych,
- d) określenie obiektu, będącego przedmiotem przedsięwzięć z zakresu budownictwa socjalnego, oraz miejscem wykonywania prac społecznie użytecznych,
- e) przygotowanie wstępnego planu organizacyjnego na 2008r w zakresie przebiegu programu prac społecznie użytecznych, oraz zawarcie wstępnego porozumienia ze starostą powiatu,
- f) przekazanie sprawozdania finansowego z wykorzystania dotacji przyznanej na realizację projektu.

2. ETAP REALIZACJI ZADAŃ PROJEKTOWYCH – realizowany w 2008r., a w nim:

- a) wykonywanie zaplanowanego rodzaju prac społecznie użytecznych na obiekcie, będącym przedmiotem przedsięwzięcia z zakresu budownictwa socjalnego,
- b) przygotowanie końcowego sprawozdania merytorycznego z realizacji zadań projektowych.

Zakończenie etapu realizacji zadań projektowych tożsame jest z zakończeniem programu prac społecznie użytecznych na obiekcie budownictwa socjalnego, co nie oznacza zakończenia prac budowlano-remontowych.

IX. INTEGRALNE SKŁADNIKI PROJEKTU

Każdy projekt zgłaszany do konkursu winien posiadać następujące dodatkowe elementy projektowe:

1. Dodatkowa część merytoryczna (opisowa):

1. Charakterystyka organizatora prac społecznie użytecznych, w tym opis przyjętego wstępnego planu na 2008r, w którym przedstawione zostają dane zgodnie z treścią przepisu § 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005r. w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. Nr 210, poz.1745). We wstępnym planie prac społecznie użytecznych konieczne jest wyspecyfikowanie tych prac, które będą wykonywane w zakresie budownictwa socjalnego na obszarze gminy.
 - 1a. Charakterystyka Organizacji Pożytku Publicznego – kopia wyciągu z rejestru KRS, oraz opis najważniejszych zadań programowych realizowanych w okresie ostatnich trzech lat – forma załącznika do projektu.
2. Kopia wstępnego porozumienia zawartego przez organizatora prac społecznie użytecznych ze starostą na 2008r., o którym mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005r. w sprawie trybu organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. Nr 210, poz.1745) – forma załącznika do projektu.
 - 2a. Kopia porozumienia pomiędzy Organizacją Pożytku Publicznego a samorządem gminy, który będzie organizował prace społecznie użyteczne, dotyczącego współpracy w zakresie realizacji prac społecznie użytecznych na obiekcie będącym własnością organizacji z przeznaczeniem na przedsięwzięcie budownictwa socjalnego – forma załącznika do projektu.
3. Katalog grup osób, które zostaną skierowane do programu prac społecznie użytecznych – krótka ich charakterystyka, w tym: grupa osób, która w wyniku udziału w pracach społecznie użytecznych poprawi swoją sytuację mieszkaniową (np. rozwiąże problem bezdomności),
4. Współpraca z instytucjami reintegracji społecznej i zawodowej (centrum lub klub integracji społecznej), w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej przyszłych uczestników prac społecznie użytecznych.
5. Opis przedsięwzięcia z zakresu budownictwa socjalnego – budowa, remont, zmiana przeznaczenia, zakup lokali socjalnych do remontu.

2. Część kosztorysowa projektu:

1. Koszty całkowite projektu, oraz źródła finansowania, w tym: dotacja Promotora Programu
2. Przeznaczenie dotacji – struktura wydatków w podziale na pozycje wskazane przez Promotora Programu.

3. Część efektywnościowa projektu (liczby i wskaźniki)

1. Liczba osób objętych programem prac społecznie użytecznych realizowanych w ramach projektu,
2. Wskaźnik – liczba uczestników prac społecznie użytecznych, biorących udział w projekcie do liczby osób uprawnionych w gminie do udziału w tych pracach,
3. Liczba uczestników projektu, których sytuacja mieszkaniowa (problem mieszkaniowy) ulegnie poprawie, w tym: liczba osób realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności.
4. Zwiększenie socjalnego zasobu mieszkaniowego w gminie w formie:
 - a) liczba nowych lokali socjalnych – na czas realizacji projektu jest to liczba planowana, w sprawozdaniu końcowym liczba lokali jakie powstały do końca grudnia 2008r.,
 - b) liczba nowych noclegowni lub domów dla bezdomnych,
 - c) powiększenie powierzchni użytkowej pomieszczeń mieszkalnych w istniejącej noclegowni lub domu dla bezdomnych, w tym sypialni,

4. Część rekomendacyjna projektu:

Rekomendacja Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej o wpływie projektu na rozwiązywanie problemów społecznych na obszarze gminy oraz pośrednio województwa

X. KRYTERIA OCENY PROJEKTÓW

Wnioski projektowe będą oceniane pod względem formalnym i merytorycznym.

1. Ocena formalna:

Przedłożenie komplementarnego projektu (wszystkie części składowe) – 1 pkt,

Projekt niekompletny – 0 pkt.

2. Ocena merytoryczna:

Rodzaj prac społecznie użytecznych przyjęty we wstępnym planie na 2008r.	0-5 pkt
Rodzaj przedsięwzięcia z zakresu budownictwa socjalnego, objęty projektem	0-5 pkt
Katalog grup osób, skierowanych do programów prac społecznie użytecznych – krótka ich charakterystyka, w tym grupa osób z problemami mieszkaniowymi, którym udzielona zostanie pomoc	0-5 pkt
Współpraca z instytucjami reintegracji społecznej i zawodowej (centrum lub klub integracji społecznej), przygotowującymi uczestników prac społecznie użytecznych,.	0-5 pkt

3. Maksymalna liczba punktów w tej części – 21 pkt.

Ocena pozytywna – powyżej 15 pkt. – zakwalifikowanie do dofinansowania

X. ZAŁĄCZNIK: WZÓR WNIOSKU PROJEKTOWEGO

.....
(nazwa instytucji będącej Projektodawcą)

Temat konkursowy: **PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE NA RZECZ BUDOWNICTWA SOCJALNEGO**”.

Część I. Informacje ogólne

Nazwa i adres instytucji projektowej :
Wójt / Burmistrz:/ Prezydent Miasta:
Organizacja Pożytku Publicznego:
Kontakt (telefon, adres korespondencyjny, adres poczty mailowej):
Data zawarcia porozumienia Gminy ze Starostą w zakresie prac społecznie użytecznych:
Data zawarcia porozumienia Organizacji Pożytku Publicznego z Gminą o współpracy w ramach projektu:
Organizator prac społecznie użytecznych:
Partnerzy organizacyjni projektu:

Część II. Informacje o planowanym programie prac społecznie użytecznych na 2008r.

1. Rodzaje planowanych prac społecznie użytecznych na obiekcie budownictwa socjalnego:	
2. Planowana liczba uczestników prac społecznie użytecznych w ramach projektu: 2.1 W tym: liczba osób z problemem mieszkaniowym	
3. Wskaźnik udziału planowanej liczby osób w projekcie do łącznej liczby osób uprawnionych do prac społecznie użytecznych (%) na terenie gminy/ miasta	
5. Planowane liczba osób, biorących udział w projekcie, którym udzielona zostanie pomoc w poprawie sytuacji mieszkaniowej. 5.1 W tym: liczba osób realizująca indywidualny program wychodzenia z bezdomności	
6. Oznaczenie podmiotów, w których będą organizowane prace społecznie użyteczne:	

Część III. Informacje o przedsięwzięciu w zakresie budownictwa socjalnego:

1. Rodzaje przedsięwzięcia: <i>Opis przedsięwzięcia zgodnie z nazewnictwem użytym w przepisie art. 3 i art. 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2006r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. z 2006r., Nr 251, poz. 1844):</i>	
--	--

2. Planowana liczba lokali socjalnych jakie powstaną w trakcie realizacji projektu: <i>Krótki opis</i>	
3. Planowana liczba noclegowni lub domów dla bezdomnych jakie powstaną w trakcie realizacji projektu: <i>Krótki opis</i>	
4. Planowane powiększenie powierzchni użytkowej pomieszczeń mieszkalnych w istniejącej noclegowni lub domu dla bezdomnych, w tym sypialni <i>Krótki opis</i>	

Część IV. Informacje kosztorysowe

1. Planowany na 2008r.koszt programu prac społecznie użytecznych w ramach projektu (w złotych): 1.1 W tym planowana refundacja z Funduszu Pracy	
2. Planowany całkowity koszt przedsięwzięcia z zakresu budownictwa socjalnego, realizowanego w ramach projektu (w złotych): 2.1 Podział planowanego kosztu według głównych źródeł finansowania (szacunkowo w złotych):	
3. Spodziewana wysokość dofinansowania ze strony Promotora Programu (maksymalna kwota 100.000 złotych), z podziałem na wymaganą strukturę: a) etap zakupu materiałów, narzędzi i sprzętu technicznego, b) etap edukacyjno-szkoleniowy	

Część V. Rekomendacje Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego:

1. Ocena przydatności projektu z punktu widzenia rozwiązywania problemów społecznych na obszarze gminy/ miasta (<i>krótki opis</i>)::
Potwierdzenie: Pieczętka ROPS – Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej

Imię i nazwisko osób upoważnionych:

Podpisy i pieczętki: